

skud til kommunale Hjælpekasser 3,3 Millioner, til Kornloven af 1917 2,3 Millioner, Godtgørelse til Slagterierne 6,6 Millioner, til Dyrtidsloven af 1916 4,6 Millioner, til Tilskud til kommunale Dyrtidstillæg 400,000 til Tilskud til Arbejdsløshedskasser 6,5 Millioner, til Befolkningens Forsyning med Mælk 8 Millioner. Man vil jo heraf forstaa, hvorfor Udgifterne er steget saa uhyre.

Jeg vil saa gerne endnu sige nogle Ord om, hvordan den finansielle Situation er, og begynde med at sige dette, at i Krigsaarene 1914—18 har der, saa vidt jeg kan opgøre, i 1914—15 været et Underskud af 45,6 Millioner, i 1915—16 et Underskud af 63,3 Millioner, i 1916—17 et Underskud af 29,3 Millioner, i alt et Underskud af 138,2 Millioner, og jeg gaar saa ud fra, at indeværende Finansaar intet Underskud vil give. Der er samtidig laant i virkelige Laanebeløb $248\frac{1}{4}$ Million. Det er de 4 Laan: Laanet af 2. November 1914 paa 60 Millioner, Laanet af 9. Juli 1915 paa 60 Millioner, Laanet af 13. November 1916 paa 75 Millioner og Laanet af 14. September 1917 paa 60 Millioner, tilsammen er dette 255 Millioner, men det har ikke indbragt mere end $248\frac{1}{4}$ Million. Derved er Statsgældens Beløb forøget med omtrent 239,6 Millioner. Statsgælden var den 31. Marts 1914 indenlandsk $87\frac{1}{2}$, udenlandsk 270,6 Millioner, altsaa tilsammen 358,1, og vil være den 31. Marts 1918 indenlandsk 339,2 Millioner og udenlandsk 258,5 Millioner, tilsammen 597,7 Mill. Kr., men derfra maa gaa de 20 Mill. Kr., som danner Hypotekbankens Grundfond, og endelig ligger i vore egne Statspapirer omtrent 10 Mill. Kr. i Kassen, saaledes at man i Virkeligheden reelt ikke kan regne med en Gæld paa mere end 567,7 Mill. Kr. Men i Sammenligning med, hvad den var for 4 Aar siden, er der dog en Forøgelse af 239,6 Mill. Kr. Jeg vil i denne Sammenligning oplyse, at den løse Gæld er betalt. Der er i indeværende Aar betalt 15 Mill. Kr. i April og 25 Mill. Kr. i Februar og betalt med Rente. Det er omtrent 42 Mill. Kr., saaledes at Staten i Virkeligheden staar uden løs Gæld. Jeg vil gerne med det samme sige, at jeg tror ikke, man behøver at være saa forskrækket over denne Forøgelse af Statsgælden, naar

man ser hen til, i hvilken Grad Befolkningens økonomiske Forhold har forbedret sig i Virkeligheden. Jeg kan ikke tro andet, end at dette er Tilfældet. Jeg vil gerne anføre et Eksempel paa det. Den 31. Marts 1913—14 var Sparekassernes hele Indskud her i Landet 858 Mill. Kr., og de var den 31. Marts 1916—17, altsaa tre Aar efter, 1,134 Mill. Kr.; Bankernes Indskud var paa samme Maade den 31. Marts 1914 906 Mill. Kr. og tre Aar efter 2,018 Mill. Kr., tilsammen var Bankernes og Sparekassernes Indskud for fire Aar siden altsaa 1,764 Mill. Kr. og nu 3,132 Mill. Kr. Det er en saa uhyre Forøgelse af Formuen, som vi vel aldrig har været Vidne til, men naturligvis kan man sige, at noget af denne Formue kan være skabt ved, at andre Formuegenstande er blevet omsat i Penge; det er mange Gange sagt, og helt kan dette ikke nægtes at være Tilfældet, men paa den anden Side er det dog saaledes, at naar man f. Eks. har sagt, at Landbruget har ingen Maskiner kunnet anskaffe i denne Tid, er det galt. I Virkeligheden har Tilførselen af Landbrugsmaskiner i de tre første Aar af Kri-gen været større end tidligere.

Jeg vil gerne endnu anføre nogle Tal — det gør mig ondt at skulle anføre saa mange Tal, men det er nødvendigt, naar jeg skal oplyse hele den finansielle Stilling —, altsaa anføre nogle Tal, som kan bevise efter min Mening, hvorledes Befolkningens økonomiske Stilling i det hele er forbedret. Jeg skal begynde, for at tage den store Befolkning her i Landet, med at nævne nogle Tal for Gaardmænd, Husmænd og Fiskere; jeg skal først omtale Indtægten, idet jeg ikke nævner dem alle, men f. Eks. nævner Indtægterne fra 2,000 Kr. op til 10,000 Kr. Af Gaardmænd var der i 1903 10,604 med en Indtægt mellem 2,000 og 3,000 Kr., i 1908 var der 10,661, altsaa en Stigning, men i 1916 var der 16,546. Med Indtægter mellem 3,000 og 4,000 Kr. havde man de samme Aar af Gaardmænd 2,440 i 1903 og 2,663 i 1908, men 10,966 i 1916. For Indtægterne fra 4,000—6,000 Kr. var Tallene 999 og 974 og 10,714. Med Indtægter fra 6,000—10,000 Kr. var der af Gaardmænd, der havde denne Indtægt, i 1903 299, i 1908 207, altsaa en Nedgang, og i 1916 5,187.